

زنجیرہی پہ پامہ کانی شیخی ئیسلام محمدی کوری عبدالوہاب: ۲

راقہ ولیکدانہ وہی پہ یامی

چوار بنچینہ کہ

الْفَوَاحِشُ الْأَرْبَعُ

لِشَيْخِ الْإِسْلَامِ الْمُجَدِّدِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْوَهَّابِ
الْمُتَوَفَّى سَنَةَ ١٢٠٦ هـ رَحِمَهُ اللَّهُ تَعَالَى

وہر گیارانہ

مہ بہ ست کاژاوی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

داوا له خوای بهخشنده و به پړز ده که م ئه و خوايه ی که خاوه نی عهرشی گه وره یه، بتکاته یار ویاوهری خو ی له دنیا وله قیامه تدا، وبتکاته که سیکی به به ره که ت له هر شوینیکدا بوویت، وبتکاته یه کی که له و که سانه ی کاتیک نیعمه تیک ی به سهردا ده پړتینریت شوکرانه بژیری ده کات، وکاتیک تاقی ده کریته وه [به به لا و موصیبه تیک] نارام و صه برده گریت له سهری، وکاتیک تاوان و سهر پیچیه که نه نجام ده دات داوی لیخو شبوون ده کات له خوای گه وره، بیگومان نه م سی سیفه ته، [شوکرانه بژیری نیعمه ت و نارامگرتن له سهر به لا و موصیبه ت و داوی لیخو شبوونکردن له هه له و تاوان] نیشانه ی به خته وهرین [له هر که سی که دا هه بییت].

بزانه و به ناگا به ئه ی فیرخوای زانست خوای گه وره پینمايت بکات بو گوپرايه لی خو ی بیگومان ئاینی پاک و بیخه وشی پیغه مبه ر ئیبراهیم صلوات الله علیه که یه کخو ا په رسته ی بریتیه له وه ی خوای گه وره به تاک و ته نها و دلسوزی بپه رستیت و هیچ هاوه لیکی بو بریار نه ده یت، وه خوای گه وره فه رمانی کردووه به هه موو خه لکی به م یه کخو ا په رسته ی وله پینا و نه مه شدا به نده کانی دروست کردووه، هه روه که چو ن خوای گه وره ده فه رمو یت: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاریات: ۵۶].

واته: دروستم نه کردووه جنو که و مرؤفه کان ته نها له بهر نه وه نه بییت که به تاک و ته نها من بپه رستن.

کاتیک نه وه ت زانی که خوای گه وره دروستی کردویت بو په رستنی خو ی به ته نها، نه و ا بزانه بیگومان په رستش و عیبادت پپی ناوتریت عیبادت ته نها به وه نه بییت که یه کخو ا په رسته ی و ته وحیدی له گه لدا بییت، هر وه که چو ن نو یژ پپی ناوتریت نو یژ ته نها به وه نه بییت که پاک و خاوینی و ده ستنو یژی له گه لدا بییت.

ههركاتيک شيرك وهاوهلدانان بچيته ناو عيبادهتهوه ئهوا گهندهلى دهکات وههلى دهوهشينيتهوه وهك چۆن بى دهست نويزى نويز بهتال دهکاتهوه کاتيک پروودهات. کاتيک زانيت شيرك وهاوهلدانان بو خواى گهوره ئهوهنده ترسناک وخهتهره که بچيته ناو هه ر عيبادهتيکهوه ئهوه عيبادهته گهندهل وبهتال دهکاتهوه وکردارهکان مايه پوچ دهکات وخاوهنهکەشى شياو وموستهحهقى دۆزهخ دهکات وبههتايى تييدا دهمينيتهوه، وه زانيت گرنگترين شتيک که پيوسته لهسهرت بيزانيت بريتيه له ناسين وشاره زابوونت لهوه، جا بههوى ئهم زانينهوه پهنگه خواى گهوره پاکتبهکاتهوه وبتهپاريژيت لهو توپ و داوه که بريتيه له شيرك وهاوهلدانان بو خواى گهوره، که خوا له بارهيهوه دهفهرمويت : ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [النساء: ۱۱۶].

واته: بيگومان خواى گهوره لهوانه خووش نابيت که هاوهلد وهاوبهشى بو دادهنين له عيبادهتدا وخوشدهبيت له تاوانى که متر له شيرك بو ههركهسيک خووى بيهويت وشايسته بيت.

ئهمهش بهناسين وزانينى **چوار بنچينه** دهبيت که خواى گهوره له کتيبهکەى خویدا که قورئانه باسى کردووه.

بنچینه ی یه که م

بزانه که بیگومان کافر و بیباوه پرده کان ئه وانه ی که پیغه مبه ری خوا ﷺ جه نگ و جیهادی به رامبه ر کردن دانیان به وده دا دنا که ته نها خوی گه وده دروستکار و خالقی هه موو بوونه وه ره خۆیشی کاروباری بوونه وه رانی له ده ستدایه، له گه ل ئه وه شدا ئه م بیروباوه رده یان نه یکردنه موسولمان و پیی نه هاتنه وه ناو بازنه ی ئیسلامه وه .

به لگه ش ووته ی خوی گه وده یه که ده فه رمویت: ﴿ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴾ [نوس: ۳۱].

واته: ئه ی محمد ﷺ، به و هاوه لپه یداکارانه بلی: ئه وه کێیه که له ئاسمانه کان وزه ویدا پزق و پوزیتان ده دات؟، یان ئه وه ی که بیستن و بیناییه کان به ده ستی ئه وه وویستی له هه ر که سیک بیت لی ده ستینیتته وه؟، یان ئه وه ی که زیندوو له مردوو ده ردینیت و دروست ده کات، و مردوو له زیندوو ده رده یینیت؟، وه ئه و زاته کێیه که کاروباری گه ردوون به ده ستی ئه وه و به پێوه ی ده بات؟، ده ست به جی ده یانوت: خوی گه وده یه، الله، ده ی پییان بلی باشه بو ته نها ئه ویش ناپه رستن ولی ناترسن.

بنچینه ی دووه م

هاوہ لپه یداکاره کان ده لّین : ئیمه هاوار وهانا [بۆ ئهم بت وپه رستراوانه] نابەین وپووین تیناکهین، تهنه له بهر ئه وه نه بیّت که به هۆی ئه وانه وه نزیک ببینه وه له خوای گه وره و داوای شه فاعهت و تکیان لیده کهین [چونکه ئیمه تاوانبارین و دهنگمان ناگات به خوای گه وره و ئه مانه ده کهین به واسیته و تکار لای خوا].

به لگه ی نزیک بوونه وه: فه رموده ی خوای گه وره یه که ده فه رمویت: ﴿وَالَّذِينَ
أَخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي
مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ [الزمر: ۳].

واته: ئه وانه ی جگه له خوای گه وره که سانی تر وشتی تر ده که نه پشتیوان وپه رستراو بۆ خوایان، ده لّین: ئیمه ئهم بت وشتانه ناپه رستین وهانایان بۆ نابەین تهنه له بهر ئه وه نه بیّت که له خوامان نزیک بکه نه وه و شه فاعه تمان بۆ بکه ن، جا با هه ر وا بکه ن بێگومان خوای گه وره حه ق و ناحه ق له یه ک جیاده کاته وه، وپیری خۆی ده رباره ی ئه و دووبه ره کیه ی نیوانیان ده دات، به پراستی خوای گه وره ئه و بیروباوهره چه وته یان لیوه رناگریّت، وهیدا یهت و پینمونی ئه و که سانه ناکات که درۆزن و بیباوهرن.

وه به لگه ی شه فاعهت و تکار دنیشت فه رموده ی خوای گه وره یه که ده فه رمویت: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ ۚ﴾ [یونس: ۱۸].

واته: هاو به شه په یداکاره کان و بیباوهره کان شتانی که ده په رستن جگه خوای گه وره که نه زیانیان پیده که یه نیّت نه قازانچ، و ده شلّین: ئه وانه تکارمانن لای خوای گه وره .

شه فاعهت و تکاردن دوو جوره: شه فاعه تیکیان نکۆلی لیکراوه وهاوه لادانانه بو خوا، وه شه فاعه تیکیشیان دانپیدانراوه ودروسته.

ئو شه فاعه تهی که نکۆلی لیکراوه: ئه وهیه که داوا بکریت له جگه له خوی گه وره له شتانیکدا که هیچ کهس توانایی ئه وهی نه بیئت جگه له خوی گه وره.

به لگهش فهرموودهی خوی گه ورهیه که ده فهرمویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفْعَةٌ ۗ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ [البقرة: ۲۵۴].

واته: ئه ی ئه وانهی باوه پتان هیناوه، هه ندیک له و مال و سامان و توانایی وزانستهی پیمانداون ببه خشن، پێش هاتنی پۆژیک که هیچ کرین و فروشتن، وهیچ دوستایه تی و تکاراری وشه فاعه تی که سوودی نابێ، و بیباوه پ وهاوه لپه یادا کاره کان هه ر خویان له پیزی سته مکاره کانن.

ئو شه فاعه تهش که دانپیدانراوه: بریتیه له وهی که داوا بکریت له خوا گه وره. وه تکارا پرینلینراوه به تکاره ی [له پۆژی قیامه تدا]، و ئه وه که سه ی که تکار بۆ ده کریت ده بی خوی گه وره لی پازی بیئت له قسه وکرده وه کانی له دای مؤله تیش. وه که چۆن خوی گه وره فهرموویه تی: ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ﴾ [البقرة: ۲۵۵]. واته: کییه ئه وهی ده توانیئت تکار وشه فاعهت بکات لای خوی گه وره به بی مؤله تی ئه و؟! بیگومان کهس ناتوانیئت سه ربه خو و بی مؤله تی خوی گه وره تکار وشه فاعهت بۆ هیچ که سی که بکات.

بنچینه ی سیّهم

پیغه مبهری خوا ﷺ له ناو خه لکانیکدا دهرکهوت که جیاجیا بوون له په رسته کانیاندا، تیانداهه بوو فریشته یان دپه رست، وهه بوو پیغه مبهران وپیواچا کانیان دپه رست، وهه بوو بهرد واری دپه رست، وهه بوو خور ومانگی دپه رست، وپیغه مبهری خوا ﷺ له گه ل هه موویاندا جهنگا وجیوازی نه کرد له نیوانیاندا.

به لگه ش فهرموده ی خوی گه وره یه که دهرمویت: ﴿وَقَتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ [الأقوال: ۳۹].

واته: بجهنگن نه ی ئیمانداران له گه ل بیباوه پره کان وهاوه لپه یداکاره کاندا هه تا کوفر وشیرک له بندئ وهیچ په رستراویک ناپه رستریت جگه له خوی گه وره وهه موو په رستن وئاین وگویرایه لیه که ته نها بو نه وده بیت.

وه به لگه ی خور ومانگ [که په رستراون له سهرده می پیغه مبهری خوا ﷺ] فهرموده ی خوی گه وره یه که دهرمویت: ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ [فصلت: ۳۷].

واته: له نیشانه کانی گه وره یی وده سه لاتی خوی گه وره، وتاک وته نیایی خوا، شهو وپوژ وخور ومانگه، چونکه هه ریه که یان به بهرنامه یه کی قه شهنگ وپیک وپیک دروستکراون وکاری خویان ده که ن، هه رگیز نه که ن سوژده بو خور یان بو مانگ بهرن، به لکو به ته نها سوژده بو خویا بهرن که نه وانه ی دروست کردووه، نه گهر به راستی نیوه ته نها نه و دپه رستن وخوتان به بنده ی نه و ده زانن.

وه بهلگه‌ی فریشته‌کان [که په‌رستراون جگه له‌خوای گه‌وره] فه‌رمووده‌ی خوای گه‌وره‌یه که ده‌فه‌رموئیت: ﴿وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا﴾ [آل عمران:

.[۸۰]

واته: هیچ پیغهمبه‌ریک فه‌رمانی ئه‌وه‌ی پینه‌کردوون که فریشته‌کان وپیغهمبه‌ران بکه‌نه په‌رستراو وبیانپه‌رستن. وه بهلگه‌ی پیغهمبه‌رانیش [که په‌رستراون جگه له‌خوای گه‌وره] فه‌رمووده‌ی خوای گه‌وره‌یه که ده‌فه‌رموئیت: ﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ ۚ إِن كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۚ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ﴾ [المائدة: ۱۱۶].

واته: کاتیک خوای گه‌وره له‌قیامه‌تدا فه‌رمووی، به عیسی‌ی کورپی مه‌ریه‌م: ئه‌ری تۆ به‌و‌خه‌لکه‌ت وت که جگه له‌خوای گه‌وره، من ودایکم بکه‌نه دوو په‌رستراو جگه له‌خوای گه‌وره؟!، پیغهمبه‌ر عیسا سه‌لامی خوای لیبت له‌وه‌لامدا فه‌رمووی: پاک وپیگه‌ردی بۆ تۆ ئه‌ی په‌روه‌ردگار، بۆ من ناشیت شتیکی وا ناراست وناشیاو به‌رامبه‌ر تۆ بلایم، خو ئه‌گه‌ر شتیکی وام وتبیت بی گومان تۆ خۆت ده‌یزانیت ولیت شاره‌وه‌ نیه، چونکه تۆ ئاگادار وشاره‌زای به‌هرچی له‌دل وده‌روونی مندایه، به‌لام من شاره‌زا وئاگادار نیم به‌نه‌فسی تۆ، بیگومان تۆ زانا وشاره‌زای په‌نه‌ان ونه‌ینیه‌کانی.

وه بهلگه‌ی پیاو چاکانیش [که په‌رستراون جگه له‌خوای گه‌وره] فه‌رمووده‌ی خوای گه‌وره‌یه که ده‌فه‌رموئیت: ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا﴾ [الإشراء: ۵۷].

واته: ئه‌وانه‌ی ئه‌وان ده‌یانپه‌رستن وه‌انا وه‌اوریان بۆ ده‌بردن، بۆ خوایان هاوار وه‌انایان ته‌نها بۆ خوا ده‌برد وبه‌گوێپه‌یه‌لی وپه‌رستنه‌کان خوایان له‌خوا نزیک

ده كرده وه، ئيتړ ئيوه چوَن هانايان بو دهبه ن؟!، وه ئوميد وهيوايان به پرهمی
خوای گه وره بوو، وه له سزاكه شی دهرسان، به پاستی سزای په روه ردگار نه وهنده
سهخته ده بی هه موو كه س خو ی لی بیاریزیت.

وه به لگه ی به رد وداریش [كه په رسترون جگه له خوای گه وره] فهرموده ی خوای
گه وره یه كه ده فهرمویت: ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿٢٠﴾ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخَرَىٰ ﴿٢١﴾﴾
[النجم: ۱۹-۲۰]. واته: هه والم بده نی دهرباره ی لات وعوززا ومه ناتی سیهه مینیان، ئایا
نه وانه شایسته ی په رستنن؟ نه وانه سی بت بوون كه له گائیف وغه گفان ومه ككه دا
نه په رستران.

وه فهرموده كه ی نه بی واقیدی له یبی ﷺ كه فهرمویه تی: ((خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ ﷺ
إِلَى حُنَيْنٍ وَنَحْنُ حَدَثَاءُ عَهْدٍ بِكُفْرٍ، وَلِلْمُشْرِكِينَ سِدْرَةٌ يَكْفُونَ عِنْدَهَا وَيَنْوُطُونَ بِهَا
أَسْلِحَتَهُمْ يُقَالُ لَهَا: ذَاتُ أَنْوَاطٍ، فَمَرَرْنَا بِسِدْرَةٍ فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، اجْعَلْ لَنَا ذَاتَ
أَنْوَاطٍ، كَمَا لَهُمْ ذَاتُ أَنْوَاطٍ ... الحديث)).

واته: له گه ل پیغه مبه ری خوادا ﷺ دهرچوون بو حونه ن، وه ئیمه تازه موسولمان
بوبوین، هاوه لپه یداکاره کان داریکیان هه بوو كه له پالیدا داده نیشتن
وشمشیره کانیان پیدا هه لده واسی [بو به ره كه ت و موفه رك بوون] پییان دهوت:
داره خاوه ن چل وپوپه كه، ئیمه ش تیپه رین به لای داریکدا، ووتمان: نه ی پیغه مبه ری
خوا ﷺ توش داریکمان بو دابنی وه كه نه وه ی نه وان [تانه وه ی ئیمه
شمشیره کانمانی پیدا هه لبواسین بو به ره كه ت] ... هه تا کوتای فهرموده كه ^(۱).

(۱) أَخْرَجَهُ الْإِمَامُ أَحْمَدُ فِي مُسْتَدْرَكِهِ: (۲۲۸/۵)، وَالتِّرْمِذِيُّ فِي جَامِعِهِ (۲۱۸۰) وَصَحَّحَهُ، وَعَبْدُ الرَّزَّاقِ فِي مُصَنَّفِهِ (۲۰۷۶۳)، وَغَيْرُهُمْ.

بنچینه‌ی چواره‌م

هاوه‌لپه‌یداکارانی سه‌رده‌می ئیمه شیرک وهاوه‌لپه‌یداکردنه‌که‌یان بۆ خوای گه‌وره زۆر خه‌ستر و خراپ‌تره له‌وانه‌ی پیشوو و سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ، له‌به‌رئه‌وه‌ی ئه‌وانه‌ی پیشوو ته‌نها له‌کاتی خوشی وئاسووده‌ییاندا هاوه‌ل و شه‌ریکیان بۆ خوای گه‌وره‌ بریار ده‌دا، وله‌کاتی ناره‌حه‌تیدا هانا وهاواریان ته‌نها بۆ خوای گه‌وره‌ بوو، ته‌نها ئه‌ویان ده‌په‌رستن، به‌لام هاوه‌لپه‌یداکاره‌کان وقه‌به‌رپه‌رسته‌کانی ئه‌م سه‌رده‌مه هاوه‌لپه‌یداکردنه‌که‌یان بۆ خوای گه‌وره‌ هه‌میشه‌یی و به‌رده‌وامه له خوشی و ناخوشیدا!.

به‌لگه‌ش فه‌رمووده‌ی خوای گه‌وره‌یه که ده‌فه‌رمویت: ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِّ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا خَلَّوْهُم إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ [العنکبوت: ٦٥].

واته: هاوه‌لپه‌یداکاره‌کان کاتی‌ک سواری که‌شتیه‌ک ده‌بوون، وبا وزریانکی به‌هیز هه‌لیبک‌دایه و خه‌ریک بووایه تیا بچن، هاوار و هانایان ده‌برد بۆ خوای گه‌وره، و به ئیخلاص و دلسۆزیه‌وه خوایان ده‌په‌رست، به‌لام کاتی‌ک که پزگارمان ده‌کردن بۆ ووشکانی، ده‌ستیان ده‌کرده‌وه هاوه‌لدانان بۆ خوای گه‌وره و هانا وهاواریان بۆ جگه له خوای گه‌وره ده‌برد!.

